

15.03.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**15 Mart 2021
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

15 Mart 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Akciğer ve Plevra Kanserleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Galatasaray Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Gazi Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İnönü Üniversitesi Arguvan Müzik Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İskenderun Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İskenderun Teknik Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İzmir Demokrasi Üniversitesi Spor, Egzersiz, Fiziksel Aktivite Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Marmara Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Selçuk Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TMO'dan 115 bin ton mısır ithalat ihalesi

TMO, 18 Mart 2021'de 115 bin ton ithal yemlik mısır alımı için ihale açtı.

Toprak Mahsulleri Ofisi, mısır ithalat ihalelerine devam ediyor. Ofis, 18 Mart 2021'de 115 bin ton ithal yemlik mısır alımı için ihale açtı.

İhale kapsamında Derince Limanı'na teslim 60 bin ton, İzmir limanı teslim 30 bin ton ve Bandırma Limanı'na teslim 25 bin ton olmak üzere 115 bin ton yemlik mısır alımı yapılacaktır. İhale için yükleme dönemi ise 25 Mart 2021-20 Nisan 2021 olarak belirlendi.

Mısır fiyatı yükseliyor

Dünya mısır fiyatlarının yükselmesine bağlı olarak Toprak Mahsulleri Ofisi yaptığı her yeni ihalede daha yüksek fiyattan mısır almak zorunda kalıyor. Geriye dönük bakıldığında 24 Kasım 2020'de yapılan ihalede Türkiye'ye teslim fiyatı ton başına ortalama 249,06 dolar olurken, 12 Ocak 2021'de yapılan ihalede ton başına fiyat ortalama 266,96 dolar oldu. Son olarak 11 Şubat 2021'de yapılan 235 bin ton mısır alım ihalesinde fiyat ton başına 273,60 dolara çıktı.

Yeni ihalede fiyat ne olacak?

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin günlük piyasa bültenine göre, 10 Mart 2021'de Türkiye'de serbest piyasada mısırın tonu 1759 liradan alıcı buluyor. Dolar karşılığı 231 dolar. Aynı bültende yer alan bilgilere göre 10 Mart 2021 itibarıyla Amerika Birleşik Devletleri mısır fiyatı ton başına 243 dolar, Arjantin'de 232 dolar ve Ukrayna'da 262 dolar.

Yerli mısıra ton başına 1325 lira açıklanmıştı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli 29 Temmuz 2020'de katıldığı bir televizyon programında 2020 ürünü yerli mısır alım fiyatını ton başına 1325 lira olarak açıklamıştı.

'Kırsal kalkınma destekleri'nde yatırım süresi 4 ay uzatıldı

Kırsal kalkınma destekleri kapsamındaki tarıma dayalı yatırımların tamamlanması için tanınan süre 4 ay uzatıldı.

Kırsal Kalkınma Destekleri 13. Etap kapsamında tarıma dayalı yatırımların fiziki olarak tamamlanma süresi 4 ay ötelenerek 16 Temmuz 2021 olarak belirlendi.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Kırsal Kalkınma Destekleri 13. Etap Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, tebliğ kapsamında desteklenecek yatırım projelerinin fiziki olarak tamamlanması için belirlenen son tarih 15 Mart 2021'den 16 Temmuz 2021'e kadar uzatıldı.

Bu tarih itibarıyla fiziki olarak bitirilemeyen projeler, yatırımcıların talebi ve il müdürlüğünün uygun görmesi halinde yatırımcıların kendi kaynaklarıyla 90 günü aşmamak üzere verilecek süre içinde tamamlanacak.

Söz konusu tarihte fiziki gerçekleştirmeleri tamamlanmış ancak yasal izinleri alınamamış yatırımlar için ise başvurulması halinde 90 günü aşmamak üzere süre verilebilecek.

Tarlada ve halde kalan ürün dijital ortamda pazarlanacak

Ekonomi Reform Paketi'ne göre, bu ürünler Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hayata geçirilen Dijital Tarım Pazarı uygulamasında açılacak özel bölümde hızla alıcılarla buluşturulacak

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan Ekonomi Reform Paketi ile tarlada ve halde kalan tarımsal ürünlerin, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hayata geçirilen Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) uygulamasıyla elektronik olarak pazarlanması öngörülüyor.

Ekonomi Reform Paketi'nde, tarımsal arz ve talebin "dijital pazar yeri" yaklaşımı ve "sözleşmeli tarım" modeliyle buluşmasını sağlayan DİTAP uygulamasına ilişkin de unsurlar yer aldı.

Buna göre, tarlada ve hallerde kalan taze meyve ve sebzeleri piyasaya kazandıracak mekanizmalar geliştirilecek. Bu ürünler DİTAP'a dahil edilerek, hızla alıcılarla buluşturulacak. Bunun için DİTAP'ta özel bölüm açılacak.

DİTAP sayesinde her ölçekteki çiftçi, ürünü için pazar bulabilecek, tüketici ve esnaf da istediği kalitede ürün tedarik edebilecek.

Sebze ve meyve zayıflığının azaltılması için soğuk zincir oluşturulmasına da destek verilecek. Tarımsal üretim planlamasına katkı sağlamak, üretimde öngörülebilirliği artırmak ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek için sözleşmeli tarım

mekanizmaları geliştirilecek. İşlenmemiş gıda fiyatlarında aracılık maliyetlerini de düşürecek olan Hal Yasası Teklifi Meclis'e sunulacak.

Kurulacak Erken Uyarı Sistemi üzerinden özellikle üretim, toptan ve perakende aşamasında gıda zincirinin tamamı anlık olarak takip edilerek, raporlanacak.

"Borsa altyapısı oluşturulmalı"

Türkiye Halciler Federasyonu Başkanı Yüksel Tavşan, AA muhabirine, pazarlama imkanı bulunamayan ürünlerle ilgili çalışmalar yapılmasının önem taşıdığını söyledi.

Tavşan, "DİTAP dediğimiz uygulama, online satış sistemi. Yaş meyve ve sebzenin online pazarlanması için altyapı çalışması yapılması gerekiyor. Meyve ve sebzenin de uzaktan satılabilmesi için boyutu, cinsi ve marka değerine göre standardının ve sınıflandırma sisteminin oluşturulması lazım. Domates deniyor ama hangi boydaki, hangi cins domates? Ayaş domatesi mi? Bunların hepsinin bir altyapıyla belirlenmiş olması gerekiyor. Ona göre alıcı 'Şu boydaki ve şu cinsteki domatesten 250 kasa alacağım' diyecek." ifadelerini kullandı.

Ürünlerin uzaktan pazarlanması için bir borsa altyapısının oluşturulmasını da öneren Tavşan, böylece fiyatın doğru şekilde oluşabileceğini bildirdi.

Tavşan, Hal Yasası'na ilişkin değişiklik yapılmasına ilişkin de aracılık maliyetlerinin artmasını kendilerinin de istemediğini dile getirdi. Tarladan sofraya ürün zincirinde "üretici, hal ve perakendeci" süreçlerinin olması gerektiğine işaret eden Tavşan, "Şu anda öyle bir sistem var ki haller bile artık devre dışı kaldı. Büyük marketler piyasayı ele geçirdi. İsteddiği zaman ürün alıyor, istemezse almıyor, üretici de mağdur oluyor. Pazarcıları, halleri, manavları ve yerel marketleri yaşatmamız lazım." dedi.

Erken Uyarı Sistemi kurulacak olmasının çok önemli olduğunu vurgulayan Tavşan, şunları kaydetti:

"Bu sistemle üretim planlaması yapılmış olur. İç ve dış piyasadaki talebe göre planlama yapılması gerekiyor. Planlama olmazsa geçen sene patates ve soğanda yaşanan sorunlar tekrar çıkar. En azından bu planlama yazlık ve kışlık 8 kadar çeşitte yapılır ve ona göre çiftçi yönlendirilirse bu ürünlerde fiyat dalgalanmaları yaşanmaz. Ekonomi Reform Paketi kapsamında açıklanan çalışmaları olumlu buluyor, sahada uygulamasını hep beraber bekliyoruz."

Bakan Pakdemirli: Türkiye tarımsal hasılda Avrupa birincisi

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Türkiye'nin tarımsal hasılda Avrupa'da birinci olduğunu ve bunu daha ileri taşımayı hedeflediklerini söyledi.

Erzurum'daki "Söz Sizde Tarım Orman Buluşmaları" adlı sektör toplantısına katılan Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli, burada yaptığı konuşmada, hem kuraklık hem de koronavirüs salgınına rağmen sektörün ivme kaybetmediğini söyledi.

Salgın döneminde üretimin ve tedarik zincirinin devam etmesinin önemine değinen Pakdemirli, "Allah'a şükür pandemi döneminden bu ana kadar, testiye kırmadan bugüne kadar geldik. Yurt dışında neler var, market rafları boşaldı ve tüketiciler market raflarına saldırdı. Gittiler, iğneden ipliğe ihtiyaçları olmayacak şeyleri de aldılar. Türkiye'de bunların hiçbirini yaşamadık. Birinci sebep sizlersiniz ama bizler de sizlerin mesai arkadaşı olarak iyi çalıştık." diye konuştu.

Pakdemirli, Türkiye'de salgının görülmeden sektörleri topladıklarını ve yaşanabilecek olumsuzlukları sıraladıklarını belirterek, yapılan görüşmelerin artılarını da salgın sürecinde birebir olumlu sonuçlarla gördüklerini dile getirdi.

"2020'de ilk vaka gerçekleştiğinde marketlerle çalışıyorduk"

Sektör temsilcilerine yaptıkları uyarılardan bahseden Pakdemirli, şöyle konuştu: "'Hastalık geliyor, market rafları boşalacak, tüketici psikolojisini yönetmemiz lazım' dedik. 'Tüketici market raflarınıza saldıracak. Ne yapacağız, 3-4 defa market raflarına saldırı olacağını hesap edip ona göre stokları düzenleyin' dedik. Geçen gün bir zincir

mağazasının müdürü geldi. Bize 'siz şubat ayında topladınız, büyük öngörüydü' dedi. Geçen sene 10 Mart'ta ilk vaka gerçekleştiğinde marketlerle çalışıyorduk. Bir gitti, iki gitti, üç gitti baktı raflarda bir sıkıntı yok. Ve 'ben niye evime depoluyorum' dedi. Dünyada da arzla ilgili sıkıntı yok aslında. Bugün itibarıyla birçok emtiada ciddi fiyat artışları var ve yaşamaya devam edeceğiz. Bu ne zaman düzelecek, sağlıkla ilgili riskler düzeldiği gün bunlar da düzelecek."

Üreticinin de üretime devam etmesi ve üretimle ilgili riskler yaşamaması adına birtakım tedbirler alındığını vurgulayan Pakdemirli, salgın sürecinde Çiftçi Kayıt Sistemi'nin (ÇKS) hayata geçirilmesinin öneminden bahsetti. Salgın zamanında diplomatik pasaport verdiklerini aktaran Pakdemirli, şunları kaydetti: "Hepimiz evlerdeyken ÇKS kayıtlıları dışarıda rahat dolaşmıyor muydu? Yani çiftçimizin üretime devam etmesi son derece önemli. İlerleyen saatlerde bunu göreceksiniz. Bu yapılan 101 tedbir ve doğruyla Türkiye geçen yıl 2 tane ana majör etkimiz vardı. Biri pandemiye rağmen hastalığa rağmen, diğeri de kuraklığa rağmen, üretimi artırdı ve Türkiye Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdı. Bunu da sizler sayesinde oldu. 126 milyon ton, 117 milyon tondan geldik. Böyle bir büyüme hiçbir sene yok. Meteorolojik kuraklığa rağmen diyoruz. Hep 'su su' diyoruz. 18 yılda yapılan, Cumhuriyet tarihinde yapılan barajlara, 600 tane daha eklerseniz, kuraklık dahi olsa sizin üreticiniz hissetmiyor." Pakdemirli, yıllara oranla büyüme oranının ise yüzde 65 seviyesine ulaştığına dikkat çekti.

"Türkiye'de tarım, futbol kadar çok konuşuluyor"

İhracatta Türkiye tarihinin rekorunun kırıldığını ve en yüksek değeri aldıklarını hatırlatan Pakdemir, şöyle devam etti: "Türkiye tarımsal hasılda Avrupa'da birinci, dünyada 10'uncu sırada. Cumhurbaşkanımız 2023'le ilgili ne hedefler koydu. Her alanda ilk 10 girmekti ve tarımda sizler sayesinde ilk 10'a girdik. Hedefimiz bunu daha ileri taşımak. Destekleri artırdık, 14 küsür milyardan 24 milyara geldik. AK Parti hükümetleri öncesinde desteğin olmadığı ama müdahale alımlarının da olduğu bir dönemi yaşadık. AK Parti döneminde de ağırlıklı bugüne kadar müdahale alımlarının olmadığı veya çok seyrek olduğu ama desteklerin hızlı arttığı dönemi yaşadık."

Türkiye'de tarımın futbol kadar çok konuşulduğunu belirten Pakdemirli, "Biz de dedik ki, bu işi bir sistematik içeriğine koyalım. Tarım şurasını 15 yıl aradan sonra topladık ve 5 yıllık plan yaptık. 'Her sene de değerlendirme toplantısı yapalım' dedik ve 2021 yılının değerlendirme toplantısını yaptık." dedi.

Bakan Pakdemirli'den "sütte sınıflandırma" açıklaması

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Bakanlık olarak sütü sınıflandırmamız doğru olur diye düşünüyorum. Her gıda ürününde kaliteyi önemseydiğimiz gibi sütte de bunu önemsiyoruz." dedi.

Erzurum'daki programı kapsamında Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun (TKDK) desteğiyle yapılan süt ve süt ürünleri tesisini inceleyen Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli, burada sütün sınıflandırılmasına ilişkin açıklamalarda bulundu.

Türkiye'de yüksek kaliteli sütün fiyatlandırılma çalışmalarının devam ettiğini söyleyen Pakdemirli, Ulusal Süt Konseyi'yle ortak çalışma yürütüldüğünü, daha iyi kalitedeki sütün daha yüksek fiyatlandırılması konusunda genel bir çalışmaları bulunduğunu aktardı.

Ulusal Süt Konseyi'nin açıklayacağı fiyat ne olursa olsun kaliteli ürünün piyasada bir şekilde ederini bulduğuna işaret eden Pakdemirli, şunları kaydetti: "Bakanlık olarak sütü sınıflandırmamız doğru olur diye düşünüyorum. Her gıda ürününde kaliteyi önemseydiğimiz gibi sütte de bunu önemsiyoruz. TKDK tarafından desteklenen bir tesisteyiz, civil peynir üretiliyor. Hemen arkamda lor kazanları var. Burada günlük 30 ton üretim yapılması söz konusu. Son derece modern ve hijyen bir tesis. Önemli olan buraya girecek ve çıkacak ürünlerin üst kalitede olmasını sağlamak."

Merkez Bankası 2020 karını açıkladı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB), 2020 yılında 34,5 milyar TL kâr açıkladı.

TCMB'nin 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren 89.Hesap Dönemi bilançosu Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, TCMB geçen yıl 34 milyar 497,9 milyon TL dönem karı elde etti. Merkez Bankası'nın bir önceki yıl kârı 44 milyar 732,8 milyon TL olarak açıklanmıştı. TCMB'nin aktif toplamı 1 trilyon 244,0 milyar TL olurken, takipteki alacakları 11,5 milyar TL oldu. Merkez Bankası'nın Bankalararası Para Piyasası işlemleri 13,0 milyar TL olarak gerçekleşti.

Antalya turizmde parlardı sektör 'acil aşı' bekliyor

İngiltere ve Almanya'da tatil talebinde Akdeniz öne çıkınca Yunanistan, pastadaki büyük pay için stratejik hamle yaptı. Önemli rakip Yunanistan'ın gerisinde kalmak istemeyen sektör, çalışanlar için acil aşı bekliyor.

Salgından en fazla etkilenen sektörlerin başında gelen turizm, yeni sezona umutla giriyor. Başta İngiltere ve Almanya olmak üzere Türkiye'nin en çok turist çektiği Avrupa ülkelerinde aşılamanın yarattığı iyimserlik Türkiye'ye yönelik tatil rezervasyonlarında da artışa neden oldu. Yunanistan'ın Ege adalarında aşılama hızlandırdığını ve sezon başlamadan tamamlamayı hedeflediğine dikkat çeken turizm sektörü yetkilileri, Türkiye'nin de daha fazla turist ağırlayabilmek için benzer yolu izlemesi gerektiğine işaret ediyor. Bu arada Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın turizm sektörü çalışanları için aşı kayıtlarına başladığı açıklamasını memnuniyetle karşılayan turizm sektörü, Avrupa Birliği'nin gündemine gelen "aşı pasaportu" tartışmalarını da dikkatle izliyor. Yaz ayları yaklaşırken normalleşme adımları atmaya başlayan İngiltere ve Almanya'nın turizm rezervasyonları hız kazandı. İki ülkenin vatandaşları özellikle Antalya sahilleri ile Yunan adalarını tercih ederken, Yunanistan, turizm gelirleri pastasından büyük payı almak için stratejik bir hamle yapıp Avrupa Birliği ülkelerine 'aşı pasaportu' önerdi. Öneriye Almanya çekinceli yaklaşırken, Avusturya, İspanya, Malta ve Portekiz gibi ülkeler destek verdi. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un, aşı pasaportunun demokrasiye aykırı olduğunu savunmasına rağmen, Avrupa Birliği Komisyonu öneriye ilişkin yasa teklifi vermeye hazırlanıyor. AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen konuya ilişkin, 'Dijital

Yeşil Geçiş Kartı' için yasal düzenleme teklifini sunacaklarını söyledi. Avrupa Komisyonu Sözcüsü Dana Spinant ise, "Vatandaşlarını korumak için hangi aşırı seçeceği Türkiye'nin kendi kararı elbette. AB ile aynı aşıları kullanmak zorunda değil. O kategoriye düşen aşıların durumuna ilişkin görüşme ve tartışma gerçekleşmiş değil. Dolayısıyla aşı pasaportu önerisinin kendisi gibi bu nokta da şimdilik netleşmedi" açıklamasını yapmıştı.

Aşı olanlara seyahat özgürlüğü tanınmasını içeren 'aşı pasaportu' teklifi, Türkiye'de de turizmciler tarafından yakından takip ediliyor. Turizmciler, aşı pasaportunun turizmde AB ülkelerine güç kazandıracağını savunurken, sektör çalışanlarının acil olarak aşılmasının önemine dikkat çekiyor. Turizmciler, AB'nin, Türkiye'nin kullanıldığı Sinovac aşısını hala tanımaması ise dezavantaj olarak değerlendiriyor.

Geçen yıl büyük bir turizm hareketi olmamasına rağmen Türkiye ve Yunanistan rekabeti öne çıkmıştı. Sezona belirsizliklerle hazırlanan turizmciler, geçen yıla göre iyileşen tablodan büyük pay almaya çalışıyor. Türkiye 2019'da 51.8 milyon turist ağırlarken, bu sayı 2020'de 15,9 milyona düşmüştü. Turizmciler, Bakan Mehmet Ersoy'un da belirttiği gibi, bu yıl turist sayısının 30 milyonu aşmasını hedefliyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan da turizm konusunda lobi çalışmalarına Türkiye'ye en çok turist gönderen iki ülke olan İngiltere ve Almanya'dan başladı. Erdoğan, önce Almanya Başbakanı Merkel'i ardından da İngiltere Başbakanı Boris Johnson'ı aradı.

Yunan adaları, Antalya ile yarışıyor

Alman Seyahat Acenteleri Birliği'nin (DRV) bültenine göre ocak- şubat döneminde en çok rezervasyon alan destinasyonda Antalya birinci sırada. Ülkeler bazında Türkiye Yunanistan'dan sonra ikinci sırada yer alıyor. Yunanistan'ın aşılmayı neredeyse tamamladığı adalarına ise yoğun ilgi var. Almanya'nın en önemli turizm şirketlerinden TUI, kendi vatandaşları için en popüler destinasyonları Girit, Mallorca, Rodos, Kos ve Antalya olarak açıkladı. İngiltere'nin normalleşme takviminin ardından İngiltere'den Türkiye'ye en çok yolcu taşıyan şirketlerden olan Jet2holidays ve Easyjet rezervasyonlarında yüzde 500'ün üzerinde artış yaşandı.

'AB'de seyahat edin' demek oluyor

DRV'ye göre Almanya'da şubat ortasından itibaren yaz dönemine ait rezervasyonların yükseldiğini belirten NBK Touristic Genel Müdürü Recep Yavuz, 2020'de seyahate çıkamayan birçok insanın 2021'de tatile çıkmak istediğinin belirlendiğini kaydetti. Yavuz, aşı pasaportu önerisinin turizm tarihi için 'utanç belgesi' olacağına değindi. Yavuz, 450 milyon Avrupalının AB içinde seyahate zorlandığını ifade ederek, şöyle konuştu: "Aşı pasaportu olanların AB ülkeleri dahilinde karantina olmadan serbestçe seyahat edebileceği belirtilmiş. Ancak sadece BioNTech-Pfizer, Moderna ve AstraZeneca aşılarını kabul ediyor. AB, Dünya Sağlık Örgütü tarafından izin verilmiş olan Sinovac, Sputnik V gibi aşılarla henüz onay vermedi. Verip vermeyeceği de belirsiz. 27 ülke günlerdir konuya hazırlanıp ortak çözüme çalışırken, bazıları AB ülkelerinden gelen turistlerin kendilerine yetmeyeceğini öngörüyor. Bu

ortak çalışmayı delerek, AB dışındaki ülkelerle ikili anlaşmalar yapıyor. Yunanistan, İsrail ve İngiltere ile Güney Kıbrıs, Rusya ile görüşmeler yaptı. Yani AB yaptırımlarına takılıp Türkiye'ye gelebilecek İngiliz, Rus ve İsrailli turiste kancayı taktı. İspanya da birtakım görüşmeler içinde. Avusturya, Danimarka ve İsveç kendi başlarına ilerliyor. Türkiye dışarıda tutuluyor." TÜRSAB Yönetim kurulu Üyesi Hamit Kuk da "Çözüm siyasilerden geçiyor ama hep son dakikaya bırakılıyor. Turist kendine hizmet edenlerin aşılmasını ister ve tercihini ona göre yapar" dedi. TÜROFED Başkanı Sururi Çorabatır, Yunanistan'ın Türkiye'nin önünü kesmek amacıyla aşı pasaportu konusunda ısrarcı davrandığını söyleyerek, "Buradan sonuç alamaz. Ama Türkiye'nin de lobi çalışmalarını güçlendirmesi şart. Aşılama da onlardan geride kalmamamız gerek. Mayıs sonunda seyahat kısıtlamaları kalktığında aşılamanın nüfusa oranı düşük kalırsa, turistin bize gelmesini engelleyici sebep olarak gösterilebilir" dedi. TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya ise, aşı pasaportunun birçok ekonomik kaybı beraberinde getireceğini belirterek, Yunanistan'ın Türkiye'yi zorda bırakmak için uğraştığını ancak bunun boşuna olduğunu vurguladı.

1.2 milyon turizm çalışanı için aşı kayıtları alınmaya başladı

Türkiye'de 1.2 milyon turizm çalışanı var. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 'Turizm Personeli Aşılama Kayıt Sistemi'ni duyurdu. Bakanlıktan yapılan açıklamada, 'Güvenli Turizm Programı' kapsamında turizm sektör çalışanlarının öncelikli olarak aşılama için çalışmaların başladığı bildirildi. Sağlık Bakanlığı ile hayata geçirilen sistemde kayıtların 13 Mart itibarıyla internet üzerinden başlandı. Bakanlık Güvenli Turizm Sertifikası olan işletmelere öncelik tanırken, geçen yıl başlatılan uygulamada 5 bin işletme sertifika aldı. Turizmciler bu kararı olumlu karşıladı. Profesyonel Otel Yöneticileri Derneği Başkanı Ülkay Atmaca, "Ülkelerine dönenler yakınlarına tavsiye ettiği için bu rezervasyonlara da olumlu yansıdı. Daha önce güvenli turizm sertifikasının avantajını yaşıyorduk. Öncelikle turizm çalışanlarının da aşılama ile daha güvenli turizm için rakiplerimizin bir adım önünde olacağız. Turizm personelinin aşılama, rekabette Türkiye'ye avantaj sağlayacak. Sektörün aşılama çok daha farklı pozitif sonuçlar doğuracak. Rakiplerin önünde olmak için çok hızlı hareket etmemiz gerekiyor. Önümüzdeki günlerde aşılama programı belli olacaktır. Önceliğimiz sektör çalışanlarının aşılama. Böylece çalışanlar da gönül rahatlığıyla hizmet edebilecek" dedi. Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (AKTOB) Başkan Yardımcısı Kaan Kavaloğlu kendileri için erken aşılamanın önemli olduğunu vurgulayarak, şunları kaydetti: "Turizm çalışanlarının aşılama konusunda alınan karar çok doğru. Dünya ülkelerinden Türkiye'yi tercih edecek turist açısından da olumlu olacağını düşünüyoruz. Türkiye güvenli turizm sertifikasıyla çok ön plana çıkmıştı, bunun da pozitif yansımalarını göreceğiz. Turizm çalışanları da salgın sürecinde zor şartlar altında çalıştı. Bu anlamda önemli bir adım. İnsanlarla teması çok olan tüm sektörlerin öncelikli olarak aşılama önemli. Sadece turizm sektörünün değil, tüm hizmet sektörü çalışanlarının da bu şekilde aşılama istiyoruz. 2021 tahmin edilenden biraz daha zor geçecek. Dünyada yapılan aşı, aslında beklenen o pozitif etkiyi uyandırmadı. Ama Türkiye, aşılama anlamında çok

hızlı ve programlı davrandı. Bu da hem yurtiçi hem yurt dışından gelecek turistler için önemli olacak."

Eresin: Aşı, turizmin kaderini belirler

Türkiye'nin turizmde COVID-19 önlemleri konusunda rakip ülkelere göre çok daha hızlı davrandığını hatırlatan TÜROB Başkanı Müberra Eresin, "Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın öncülüğünde TÜROB, TÜROFED, TURYİD gibi sektör kuruluşlarının işbirliğiyle sertifika programı hayata geçirildi ve 5 bine yakın tesis sertifikalandırılmış durumda. Güvenli turizm sertifikası sayesinde işletmelerde COVID-19'a yönelik çok ciddi önlemler alındı ve farkındalık oluşturuldu. Güvenli Turizm Sertifikası uygulaması uluslararası düzeyde ilgi çekti ve örnek oldu. Aşı konusunu da bu sürecin devamı olarak nitelendirebiliriz."

THY'den Türkiye'ye giriş formu şartı geldi

Türk Hava Yolları yurtdışından Türkiye'ye gelecek olan yolculardan son 72 saat içinde giriş formunun doldurulması gerektiğini duyurdu. Sosyal medya hesabından duyurulan karar uyarınca 15 Mart'tan itibaren form zorunlu oldu.

Salgın tedbirleri artırılacak mı? Türkiye kabine toplantısına kilitlendi

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi, bugün Beştepe'de toplanacak. Toplantının ana gündemi koronavirüsle mücadele. İllerdeki vaka sayılarında artış masaya yatırılacak. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın toplantı sonrasında alınan kararları açıklaması bekleniyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki Kabine Toplantısı bugün Beştepe'de gerçekleştirilecek.

Toplantının ana gündem maddesi yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınıyla mücadele olacak. İllerdeki vaka artışı gözden geçirilecek.

SALGIN TEDBİRLERİ ARTIRILACAK MI?

Mutasyonlu virüsün seyri izlenecek. Kademeli normalleşmede 2 haftalık süreci değerlendirecek. Elde edilen veriler doğrultusunda önemli kararlar alınacak.

Güncellenecek haritada gözler özellikle 3 ilde, nüfusun yoğun olduğu İstanbul, Ankara ve İzmir'de olacak.

Kademeli normalleşme sürecinde iller 4 ayrı gruba ayrıldı. İstanbul ve İzmir turuncu kategoride yüksek risk grubunda, Ankara ise sarı kategoride orta risk grubunda yer alıyor.

15.03.2021

Vakalarda yaşanan artış sonrası, bu 3 il başta olmak üzere birçok ilde renk değişimi söz konusu olabilir.

İl il koronavirüs risk haritası belli oldu! 26 il için 'kırmızı' alarm...

AŞILAMA SÜRECİ DE GÜNDEMDE

Tedbirlerin sıkılaşması ya da gevşetilmesi haritanın yeni durumuna göre şekillenecek.

Toplantıda, ülke genelinde aşılama sürecindeki son durum da ele alınacak. Çin, Almanya ve Rusya ile yürütülen aşı tedarik süreçleri ile yerli aşı çalışmaları görüşülecek.

İrfan Donat

Reform paketinden tarım ve gıdaya dair ne çıktı?

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, merakla beklenen **ekonomi reform paketini** açıkladı.

Öncelikli gündem maddelerinden birisinin de **enflasyonla mücadele** olacağının altını çizen Erdoğan, "Hedefimiz tek haneli ve düşük enflasyona ulaşmaktır. **Enflasyondaki yükselişin hem yapısal hem de dönemsel** nedenleri var" diyerek küresel gelişmelerden yola çıkarak gıda fiyatlarındaki risklere dikkat çekti.

Ülkelerin hem **iklim riskleri** hem de **salgın dolayısıyla** gıda stoklarını artırmayı tercih ettiğine dikkat çeken Erdoğan, "Küresel **gıda fiyatlarında son 6,5 yılın rekoru** kırılıyor. Söz konusu gelişmeler gıda fiyatlarında öngörülebilirliği azaltıyor. Gıda Komitesinin politika önerilerini şekillendirebilmesi ve piyasanın etkin çalışabilmesini temin için veri akışını sağlayacak bir erken uyarı sistemi kuruyoruz" açıklamasında bulundu.

Erdoğan, "Erken uyarı sisteminde özellikle **üretim, toptan ve perakende aşamasında** gıda zincirinin tamamı anlık olarak takip edilerek, raporlanacak. Sistemin getirdiği **anlık veri akışı** sayesinde karar alma hızımız artacak" dedi.

"19 MİLYON TON GIDA İSRAF EDİLİYOR"

Gıda tarafında kayıp ve israfın azaltılması için de harekete geçtiklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ülkemizde yılda 19 milyon ton gıda israf ediliyor. **Üretilen sebze ve meyvelerin en az yüzde 25'i** çeşitli sahalarda israf oluyor. Hizmet sektöründe **işletme başına israf yılda 4 tonun üzerinde**. Bu gidişata dur demek için harekete geçiyoruz. Tarlada ve hallerde kalan taze meyve ve sebzeleri piyasaya kazandıracak mekanizmalar geliştiriyoruz" diye konuştu.

Bu ürünleri Dijital Tarım Pazarı'na (DİTAP) dahil ederek hızla alıcılarla buluşmasını sağlayacaklarını ifade eden Erdoğan, "DİTAP sayesinde her ölçekteki çiftçi, ürünü için pazar bulabilecek. Tüketici ve esnaf da istediği kalitede ürün tedarik edebilecek. **Sebze ve meyvede zayıfatı azaltan soğuk zincirleri** daha fazla destekliyoruz. **Gıda bankacılığı sistemini** cazip hale getirerek yaygınlaştırıyoruz. Tarımsal üretimde öngörülebilirliği artırmak ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek için **sözleşmeli tarım mekanizmaları** geliştiriyoruz. İşlenmemiş gıda fiyatlarında aracılık maliyetlerinin düşürülmesine katkı sağlayacak hal yasası ile ilgili çalışmaları da hızla tamamlıyoruz. **Yıllık cirosu 500 milyar TL olan gıda sektöründe** yaşanan israfı sadece yüzde 2 oranında azaltsak 10 milyar liralık tasarruf elde etmiş olacağız. Bu gelişme suni fiyat dalgalanmalarının da önüne geçecek" dedi.

Enflasyonla mücadeleye sadece gıda fiyatları perspektifinden bakmadıklarını altını çizen Erdoğan, "Enflasyonda risk oluşturan yapısal şokları değerlendirmek, gerekli politikaları belirleme ve yönetmek için fiyat istikrarı komitesini tesis ediyoruz. Kamu fiyat artışları, gerçekleşen enflasyona göre değil hedef enflasyona göre yapılacak" açıklamasında bulundu.

98 SAYFALIK REFORM KİTAPÇIĞI

Erdoğan'ın konuşmasının ardından medya mensuplarına "İstiklalden İstikbale - Ekonomi Reformları" başlıklı kitapçık dağıtıldı.

98 sayfalık kitapçığın "Fiyat İstikrarı" başlığı **altındaki** bölümde, Erdoğan'ın konuşmasında yer alan 4 önemli çalışmadan bahsediliyor.

Reform kitapçığında yer alan bilgilere göre, "**Fiyat İstikrarı Komitesi**" oluşturulacak ve "**Erken Uyarı Sistemi**" kurulacak. "Gıda kaybı ve israfı" engellenirken, "enflasyon ataleti" de azaltılacak.

Kitapçıkta, "**Fiyat İstikrarı Komitesi**" ile ilgili olarak şu bilgiler paylaşıldı: "Fiyat istikrarının sağlanması amacıyla enflasyon dinamiğini takip etmek; dezenflasyon süreci önünde risk oluşturan şokları değerlendirmek, gerekli önlemleri belirlemek ve yönetmek için Fiyat İstikrarı Komitesi oluşturulacaktır. Komite Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda; Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan müteşekkil olacaktır."

Kitapçıkta, kurulması planlanan "**Erken Uyarı Sistemi**" ile ilgili olarak da "İklim, afet ve ürün ekim davranışlarındaki değişimler enflasyon sepetinde önemli bir ağırlığı olan gıda fiyatlarını etkilemekte ve dalgalanmalara yol açmaktadır. Bu dalgalanmaların

önlenmesi ve enflasyona etkisinin azaltılması amacıyla Erken Uyarı Sistemi kurulacaktır" ifadelerine yer verildi.

"**Gıda kaybı ve israfının azaltılması**" ile ilgili olarak da kitapçıkta, "Tarlada ve hallerde kalan ürünler Dijital Tarım Pazarı (DİTAP)'ına açılacak özel bölümde alıcılarla buluşturulacaktır. Üretim, lojistik ve perakende sektörüne yönelik rehber dokümanlarla yönlendirmeler yapılacaktır. Sebze ve meyve zaiyatının azaltılması için soğuk zincir oluşturulmasına destek verilecektir. Gıda israfının önüne geçmek amacıyla Gıda Bankacılığı Sistemi cazip hale getirilerek yaygınlaştırılacaktır. Sosyal medya ve diğer iletişim araçlarıyla, tüketicilerin gıda israfı konusunda farkındalığı artırılacaktır. Tarımsal üretim planlamasına katkı sağlamak, üretimde öngörülebilirliği artırmak ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek için, çiftçi ve sanayicinin yazılı akite olan güvenini artıracak sözleşmeli tarım mekanizmaları geliştirilecektir. İşlenmemiş gıda fiyatlarında aracılık maliyetlerini de düşürecek olan Hal Yasası Teklifi TBMM'ye sunulacaktır" açıklaması yapıldı.

Reform kitapçığında, "**Enflasyon ataleti azaltılacak**" başlığı ile ilgili olarak da "Yönetilen ve yönlendirilen fiyatların hedef enflasyona göre belirlenmesiyle enflasyon ataleti azaltılacaktır" denildi.

Ekonomi Koordinasyon Kurulu'nun kurulacağı da açıklanan reform paketi kitapçığında, "Ekonomi Koordinasyon Kurulu'na (EKK) Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık edecektir. EKK; Hazine ve Maliye Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Ticaret Bakanı, Enerji Bakanı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı'ndan müteşekkil olacaktır" ifadelerine yer verildi.

BİR HATIRLATMA VE KAFAMIZA TAKILANLAR

Açıkçası, reform kitapçığında yer alan başlıklar ve önerilere kimsenin itiraz edeceğini düşünmüyoruz.

Reform paketinde yer alan her başlığın ayrı bir önemde ve gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Ancak, tarım ve gıda alanındaki söz konusu önerilerin çok da yeni olmadığını, daha önceki yıllarda da sık sık gündeme geldiğini ve teoriden pratiğe bir türlü geçirilemediğini de hatırlatmakta fayda var.

Öte yandan bir de kafamıza takılan bir nokta var.

Reform kitapçığında "Fiyat İstikrarı Komitesi" oluşturulacağından bahsediliyor.

15.03.2021

Zaten hali hazırda kısa adıyla "**Gıda Komitesi**" olarak bilinen "**Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi**" mevcut.

Yeni oluşum ile "Gıda Komitesi" devre dışı mı kalacak? Yoksa Gıda Komitesinin yapısında bir takım değişiklikler yapılarak adı "Fiyat İstikrarı Komitesi"ne mi dönüştürülecek?

Bunu da yakında öğreniriz.

Özetle, umarız bu sefer yine söz konusu öneriler ve planlar "sözde" kalmaz ve uygulamaya en kısa sürede geçirilir.

Gelişmeleri yakından takip edip, sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

Reform niye yapılır?

Alaattin AKTAŞ

15 Mart 2021 Pazartesi

✓ **Açıklanan ekonomi reform paketi çerçevesinde oluşturulacak olan Fiyat İstikrar Komitesi, akıllara 1970'lerdeki Fiyat Kontrol Komitesi'ni getirdi. Yarım yüzyıl önceki komite karaborsayı hortlatmıştı, aynı hataya herhalde düşülmeyecektir.**

✓ **Fiyat istikrarını bu komite sağlayacak, sağlamaya çalışacaksa, Merkez Bankası'nın bu konudaki görevi sona mı erdi?**

✓ **Esnafa vergi desteğinin mali boyutu ne kadar mı, kişi başına 300 lira bile değil, hem de yıllık!**

En basit, en yalın yanıt “ihtiyaç duyulduğu için” dir. İyi de durup dururken reforma ihtiyaç duyulur mu...

Örtülü bir itiraf söz konusudur aslında. Açık açık dile getirilemez tabii ki ama geçmişte yapılanlar yanlış ya da eksik olduğu için veya günün gereklerini karşılamaya yetmediği için reform yönünde adımlar atılır.

Ya da bazı düzenlemeler yapılır da adına reform denir.

Bir de şu yön var. Yeni bir parti iktidara gelir, örneğin reform paketi diye açıklanan adalet ve ekonomik konuların işleyişinde eski hükümetlerle ciddi bir yaklaşım farkı vardır, değişiklik yapmaya niyetlenir, adına da reform diyebilir.

Peki şimdiki durum ne? Neredeyse yirmi yıldır iktidarda olan parti reform yapıyorsa bunu kimin politikalarını değiştirme adına yapıyor? Yapılanlar reform ise, bu eskiden beri uygulanmakta olanların yanlış ve eksik olduğu anlamını taşıyor mu?

Eğer bir yanlışlık ya da eksiklik olduğu kabul edilmiyorsa, ki muhtemelen edilmiyordur, o durumda da yapılanlar bu konularda günün gereklerine uyum sağlamaktan ibarettir. Yani yine reform değildir.

İşin özü, zaten yapılanlar reform değil ki. Yalnızca ve yalnızca bazı düzenlemelere gidiliyor. Bu düzenlemelerin doğru ya da ihtiyaçları karşılayacak içerikte olup olmadığı apayrı bir konu. Özünde yapılanlar birer düzenlemeden ibaret.

Esnafa sağlanan vergi desteği kişi başına yıllık 291 lira!

Açıklanan ekonomi reform paketinde esnafa sağlanan vergi desteği de çok ön plana getirildi. Yüz binlerce esnafın vergi vermeyecek olması tabii ki onlar adına önemli bir avantaj. Ama bu avantajın boyutları önemli.

Doç.Dr.Murat Batı Hocamın T24'teki yazısı gerçeği tüm açıklığıyla ortaya koyuyor.

Bir kere vergi ödemeyecek, dolayısıyla beyanname vermeyecek olanlar basit usulde vergilendirilenler. Basit usulde vergilendirilmenin bir dizi koşulu var, Murat Hocam yazısında detaylı olarak anlatıyor.

Basit usulde vergilendirilenlerin bir yılda ödediği vergi ve bu muafiyetle kişi başına ne kadar destek sağlanmış olduğuna gelince...

Aynı yazıya bakıyoruz; bu durumdakiler geçen yıl 228 milyon lira vergi ödemiş. Bu vergiyi ödeyenlerin sayısı ise toplam 783 bin kişi. Bölüyorsunuz, kişi başına yalnızca 291 lira!

O“büyük” vergi desteği sonuçta kişi başına 291 lira! Hem de yıllık!

Bu vergi “affıyla” vazgeçilen verginin toplam vergi gelirindeki payı ne kadar mı, yüz binde 27! Devlet topladığı her

100 bin liralık verginin 27 lirasından vazgeçmiş olacak. Şimdi, bu mu esnafa nefes aldıracak yani? 100 bin lira verginin 27 lirasından vazgeçiliyor ve kalan 99.973 lirası toplanmaya devam ediliyor. Bu da vergide büyük avantaj oluyor, öyle mi!

Basit usulde vergilendirilenlerin sayısının 2021 şubat ayında 816 bin kişi olduğunu da belirtelim.

Bu arada, şimdi ilan edilen vergi muafiyeti bu yılın kazançları üstünden 2022'den itibaren geçerli olacak. Kimse bu yılki ödemesinin muafiyet kapsamına gireceğini beklemesin.

Fiyat İstikrarı Komitesi: “Yeni köye eski adet!”

Yok yok, başlıktaki ifadeyi yanlış yazmış değilim. Biliyorum, o sözün doğrusu “Eski köye yeni adet” tir; ama şimdi yapmaya niyetlendiğimiz tam tersi, “Yeni köye eski adet” getirmeye çalışıyoruz.

Ekonomi reform paketinde ön plana çıkarılan önlemlerden biri kurulacağı ifade edilen Fiyat İstikrarı komitesi.

Adı üstünde, bu komite herhalde fiyat istikrarını sağlamak için çalışacak. İyi de, paketi açıklarken Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kullandığı "İkide bir 'fiyat istikrarı, fiyat istikrarı' diyorlar ya, biz onu atıp bir kenara koyduk" ifadesi ne demek!

Fiyat istikrarı bir kenara konmuşsa, bu kurul niye kuruldu ki? Ben anlayamadım, anlayan biri izah edebilirse sevinirim.

Peki böyle bir kurul ne yapar, ne yapabilir, ona bakalım...

"Yeni köye eski adet" dediğimiz budur zaten.

Fiyat istikrarını böyle kurullar eliyle sağlamaya çalışmak Türkiye için yeni bir çaba değil.

Değerli Hocam Mahfi Eğilmez, "Kendime Yazılar" adlı bloğunda 9 Şubat 2019 tarihinde yer verdiği "Piyasa Sisteminde Fiyatlara Müdahale" başlıklı yazısını geçen hafta yapılan kurul açıklamasından sonra yeniden hatırlatma gereği duydu.

Mahfi Hocam o yazısının bir bölümünde 1970'li yıllarda Fiyat Kontrol Komitesi kurulduğunu belirterek şöyle diyor:

"Bir yandan piyasa ekonomisi yürürlükte iken bir yandan da fiyat denetimleri başlatıldı. Devlet, Fiyat Kontrol Komitesi adı altında bir komite kurdu. Bu komite, fiyat artırmak isteyen özel kesim kuruluşlarının başvurularını inceliyor, onaylıyor, reddediyor veya değiştirerek kabul ediyordu. Bu uygulama yaygınlaştıkça başta büyük şehirler olmak üzere Türkiye'nin her yerinde karaborsa ortaya çıktı. Türkiye, bu uygulamaları 1980'lerin ortalarından itibaren terk ederek yeniden piyasa sistemine döndü."

Mahfi Hocam o yazısında fiyatların baskıyla aşağı çekilmesi durumunda arz talep dengesinin nasıl bozulduğunu da çok somut bir örnekle açıklıyor.

Şimdi... Aradan neredeyse yarım yüzyıl geçmiş. Fiyatlara müdahil olmak amacıyla yeniden bir komite kurmak, "yeni köye eski adet" getirmek değil de nedir?

Merkez'in fiyat istikrarı görevi sona mı erdi?

Merkez Bankası'nın web sayfasını açtığınızda sizi karşılayan ifade şudur:

"Merkez Bankası'nın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır."

Şu durumda fiyat istikrarını oluşturulacak Fiyat İstikrarı Komitesi sağlayacaksa

Merkez Bankası'nın bu konudaki görevi sona mı ermiş oluyor?

"Ne var yani, fiyat istikrarı için Merkez Bankası da, Komite de mücadele etsin, daha iyi ya" denilebilir.

Peki, ya Merkez Bankası ile Komite'nin yaklaşımları farklılık gösterirse hangisinin sözü geçerli olacak?

Abdulkadir Selvi

Türkiye'nin nabızı nasıl atıyor?

15 Mart 2021

Türkiye'nin gündemine yönelik araştırmaları düzenli olarak ve ilgiyle takip ederim.

Hilmi Daşdemir'in başkanı olduğu Optimar'ın 28 Şubat-5 Mart tarihleri arasında yaptığı araştırmayı da o dikkatle okudum.

Türkiye'nin gündeminde ne mi var dersiniz? Ne yeni anayasa, ne HDP'nin kapatılması ne de Cumhurbaşkanlığı seçimi bu kadar belirleyici değil. Hatta yüzyılın salgını korona bile ikinci sıraya düşmüş durumda.

İlk sırada yüzde 35.2'yle ekonomi geliyor. Üçüncü sırada ise 16.1'le işsizlik yer alıyor. Ekonomiyle işsizliği birlikte değerlendirdiğimizde ise Türkiye'nin gündeminin yarısı ekonomi ve işsizlik. Geri kalan yarısında ise korona, eğitim, terör gibi başlıklar geliyor.

'HANGİ PARTİ ÇÖZER' SORUSUNA VERİLEN YANIT

Ekonomi ve işsizlik birinci gündem maddesi ama **"Bunu kim çözer"** diye sorulduğunda ankete katılanların yüzde 27.3'ü AK Parti diyor. CHP diyenlerin oranı yüzde 15. Onu yüzde 6 ile İYİ Parti, yüzde 5.4'le MHP izliyor. Halk CHP'yi çözüm mercii olarak görmüyor. Muhalefetin bu sonuçları iyi değerlendirmesi gerekiyor.

BABACAN GÖSTERGESİ

Ali Babacan'ın ekonomiyle ilgili yönü ön planda olduğu için daha yüksek bir oran beklerdim ama DEVA Partisi diyenlerin oranı yüzde 0.6. **Ahmet Davutoğlu** ve **Ali Babacan** gibi iddialı isimler tarafından kurulan, arkasında **Abdullah Gül**'ün olduğu DEVA ve Gelecek partileri tutmadı. Bunu her veride görmek mümkün.

YENİ ANAYASA İÇİN NE DİYOR?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın çağrısıyla yeni anayasa, Türkiye'nin gündeminde yerini aldı. Muhalefet ise parlamenter sisteme dönüş için anayasa çalışmaları yapıyor. Peki halkımız bu konuda ne düşünüyor? Ankete katılanların yüzde 46.2'si **"Yeni anayasaya ihtiyaç var"** derken, yüzde 35.6'sı **"Hayır"** diyor. Yüzde 18.2'lik kararsız oranı ise az değil.

HDP KAPATILMALI MI?

HDP'nin kapanıp kapanmamasına yargı karar verecek. Tabii kapatma davası açılırsa...

Ama Optimar bunu halka da sormuş. Ankete katılanların yüzde 59'u "**HDP kapatılmalı**" diyor. "**Hayır**" diyenlerin oranı ise yüzde 26.6. Yani HDP'nin oy oranının iki katı "**Kapatılmamalı**" diyor. Cevap vermeyenlerin oranı ise yüzde 14.4. HDP açısından çok önemli bir veriyi paylaşmak istiyorum. "**Sizce Kürtleri nasıl bir parti temsil etmeli?**" sorusuna verilen yanıt, HDP'li siyasetçilerin pusulası olmalı. İlk sırada "**terörü desteklemeyen, PKK ile bağlantısı olmayan**" seçeneği geliyor. İkinci sırada ise "**ayırıcı olmayan bir parti**" tercihi geliyor. Bu iki veri aynı zamanda HDP'nin Türkiye partisi olmasının şifresi...

ERDOĞAN'I KİM İZLİYOR?

2023 seçimlerine şunun şurasında 2 yıl kaldı. O nedenle Cumhurbaşkanı adaylarıyla ilgili sonuçları vermeden olmaz.

Yüzde 25.5'le birinci sırada **Erdoğan** geliyor. Onu kim takip ediyor? Muhalefete mensup iki isim ama muhalefet liderleri değil. Yüzde 8'le ikinci sırada **Mansur Yavaş** geliyor. **Ekrem İmamoğlu** ise ikinci sırayı çoktan kaptırdı. **İmamoğlu** 6.2'yle **Yavaş**'ı takip ediyor. CHP'li iki belediye başkanı, yüzde 1.6 alan CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**'nu dörde katlıyorlar. **Kılıçdaroğlu**, **Mansur Yavaş** ve **Ekrem İmamoğlu**'ndan 7-8 basamak geriden geliyor. **Meral Akşener**'in yükselişi burada da görülüyor. **Akşener** 5.2'yle dördüncü sırada. **ERDOĞAN MI, GÜL MÜ?**

Cumhurbaşkanlığı seçiminde **Erdoğan**'a karşı kim aday olsa ne kadar oy alır sorusu da sorulmuş.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile **Abdullah Gül** yarıştığı taktirde **Erdoğan** yüzde 44.2 alırken **Abdullah Gül** yüzde 16.7'de kalıyor. **Erdoğan-Gül** yarışında kararsızların oranı ise yüzde 39.1'le en yüksek oranlarından birine ulaşıyor.

Gül'e, CHP, İYİ Parti ve HDP destek verirken **Erdoğan**, AK Parti ile birlikte Cumhuriyet İttifakı ortağı MHP'den güçlü bir destek alıyor. 18 Mart 2018 seçimlerinde **Abdullah Gül**'ün Cumhurbaşkanı adaylığı için çaba gösteren Saadet Partisi'nden **Erdoğan**'a yüzde 28 oranında destek gelirken, **Gül** yüzde 12'de kalıyor. **Erdoğan**'ın Ayasofya'yı açma kararından ve Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu üyesi **Oğuzhan Asiltürk**'ü ziyaretinden sonra ibre tersine dönmeye başladı.

Bir nokta daha. Daha önce **Erdoğan**'a desteğin belirli seviyeyi aşmadığı MHP'de ise bu oranin yükseldiği gözleniyor. MHP seçmeni **Erdoğan**'a yaklaşıyor. HDP'nin desteği ise daha önceki araştırmalara göre geriliyor.

ERDOĞAN, BABACAN YARIŞTIĞINDA

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile DEVA Partisi Genel Başkanı **Ali Babacan**'ın yarışması durumunda da **Abdullah Gül**'e yakın sonuçlar çıkıyor. **Erdoğan** yüzde 43.2 alırken **Babacan** yüzde 17.4'te kalıyor. Kararsızlar ise yüzde 39.4'e yükseliyor.

Ali Babacan'a en yüksek destek HDP'den gelirken onu Saadet Partisi, İYİ Parti ve CHP izliyor.

Erdoğan ise AK Parti ve MHP'den sonra Saadet Partisi ve İYİ Parti'den de oy alıyor.

ERDOĞAN, MUHARREM İNCE

CHP'den ayrılarak yeni parti kurma çalışmalarını yürüten **Muharrem İnce** ile Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın yarıştığı seçimde ise **Erdoğan** yüzde 44.2 alırken **İnce**'ye yüzde 26.4 oranında oy çıkıyor.

Kararsızların oranı ise yüzde 29.4 oluyor. **Muharrem İnce** yine en büyük desteği CHP'den alıyor. Onu İYİ Parti ve HDP izliyor. **Erdoğan** ise AK Parti ve MHP'nin yanı sıra Saadet Partisi ve İYİ Parti'den oy alıyor.

ERDOĞAN MI AKŞENER Mİ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile İYİ Parti Genel Başkanı **Meral Akşener**'in adaylığı durumunda ise **Erdoğan** yüzde 43.6 alırken **Akşener** yüzde 27 alıyor. Kararsızların oranı ise yüzde 29.5'e geriliyor.

Akşener, İYİ Parti, CHP ve şaşırtıcı ama üçüncü sırada HDP'den oy alıyor. **Erdoğan** ise AK parti ve MHP'nin yanı sıra Saadet Partisi'nden de destek sağlıyor.

ERDOĞAN MI KILIÇDAROĞLU MU?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın, CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu** ile yarıştığında oyları yükseliyor. **Erdoğan** yüzde 44.7 alırken **Kılıçdaroğlu** yüzde 27'de kalıyor. Kararsızların oranı ise yüzde 28.3 oluyor. Söz konusu **Kılıçdaroğlu** olunca CHP'lilerin yüzde 16.8'i kararsız kalıyor. **Erdoğan**'la yarıştıkları taktirde **Kılıçdaroğlu** ile **Akşener**'in oyları aynı.

Kılıçdaroğlu'na CHP'den sonra en büyük destek HDP'den geliyor. İYİ Parti ise HDP'nin gerisinde kalıyor. **Erdoğan**, AK Parti ve MHP'nin yanı sıra İYİ Parti ve Saadet Partisi'nden destek alıyor.

ERDOĞAN, EKREM İMAMOĞLU

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu**'nun adaylığı durumunda **Erdoğan**, yüzde 42.5 alırken **İmamoğlu** yüzde 34.6 oranında oy alıyor. Kararsızların oranı ise yüzde 22.9 oluyor. **İmamoğlu**'na en büyük destek CHP ile HDP'den geliyor. Onu İYİ Parti izliyor. **Erdoğan** ise AK parti ve MHP'nin yanı sıra Saadet Partisi ve kısmen İYİ Parti'den oy alıyor.

ERDOĞAN MI MANSUR YAVAŞ MI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Mansur Yavaş**'ın yarıştığı bir seçimde **Erdoğan** yüzde 41.2 alırken Yavaş, yüzde 36.7'ye ulaşıyor. Kararsızların oranı ise yüzde 22.1'de kalıyor. **Mansur Yavaş**, CHP ve İYİ Parti'den oy alırken üçüncü sırada HDP geliyor. **Erdoğan**, AK Parti ve MHP'nin yanı sıra Saadet Partisi'nden destek alıyor.

İbrahim Kahveci

Benim fakirim!

Mevcut siyasi-ekonomik tabloya göre Türkiye’de fakirliğin kaldırılması yönetenlerin işine gelmiyor. Hatta fakirlik artışı ile oy değişimi arasında bile bir bağ kurulabilir.

Ekonomik durumun seçimler üzerindeki baskılı etkisini en son Haziran 2015 seçimlerinde gördük. Sonra devreye FETÖ girdi ve artık ekonomik durumun seçim etkisi minimum düzeye indi.

Buna 4 Mayıs 2020 günü “Bu Fakirlikte Siyasi Değişim Zor” başlıklı yazımda bir örnek vermiş ve şöyle yazmıştım: “1980 sonrası 15+ yaş üstü işsizlik oranı yüzde 4,9 ve üzerine geldiğinde iktidar hep sallanmış. 5,1’e geldiğinde ise iktidarda olan partilerin oy oranı barajın altına düşmüş. 2014 yılı 15+ yaş işsizlik oranı %5,1’e ulaştı ve Haziran 2015 seçimlerinde AK Parti tek başına yönetimi kaybetti. Ama sonra 15 Temmuz FETÖ’cüler devreye girdi. Şimdi tencere bile seçimleri etkilemiyor. 2018 yılında 15+ nüfusun işsizlik oranı %5,83 ama Sayın Erdoğan Başkanlığı, AK Parti ise Meclis çoğunluğunu kazandı. 31 Mart seçimlerinin olduğu 2019 yılı 15+ işsizlik oranı tam %7,27’ye çıkıyor. Ama hala Cumhur İttifakı kırsal ve varoşlardan gelen oylarla yüzde 51’lerde.”

Sahi, 2015 yılında 3,40 TL olan İstanbul Boğaz Köprülerinin geçiş ücreti Mart 2019’da 8,75 liraya kadar artırılmıştı. Seçimlerden sonra yüksek fiyat artışlarının devam edeceği belli olmasına rağmen, yerel seçimlerde AK Parti ve MHP ittifakı neden bu kadar çok oy alabildi?

“Arabası olanlar ödesin; arabamız yok ki, bize ne mi denildi.”

İstanbul’da yerel seçimleri Cumhur İttifakı kazansaydı ‘kaldırımlar bile Hazine garantili müteahhitlere verilir ve yürüyen vatandaşlardan para toplanırdı’ diye genel politikayı esprili şekilde izaha çalışmıştım. Ama görülüyor ki, bir kesim ödemekten gayet memnun.

Şimdi köprü geçiş fiyatları 13,25 TL. 6 yılda 4 kat zam yapılmış ama nerede ise hiç tepki yok.

Bu zamların nedeninin Karayolları Genel Müdürlüğü üzerinden Osmangazi Köprüsü ve YSS Köprüsü için alındığını söyleyebiliriz. Geçmediğin köprünün parası bu şekilde de çıkabiliyor.

Cuma günü ekonomide reform paketi açıklandı. Buradan bir madde notu aktarayım:

-Yerel yönetimlerin borç stokunun artmasını önleyecek ve borç sürdürülebilirliğini sağlayacak düzenlemeler yapılarak, mali disiplin güçlendirilecektir.

2018 sonunda Merkezi Yönetim borç stoku 1.184,0 milyar liradan 2020/3Ç sonunda 2.023,7 milyar liraya çıkıyor. Artış oranı %70,9. Ama aynı dönemde yerel yönetimlerin borç stoku 69,8 milyar liradan 82,3 milyar liraya yükseliyor. Artış oranı %17,9

Yerel yönetimlerin borçları enflasyonun bile gerisinde kalmış, yani net borç ödemişler ama biz ekonomik reform paketi adı altında Yerel Yönetimleri disiplin edeceğiz...

İnsan hayret ediyor!

Bu maddenin hemen altında ise hemen şu maddeyi ekliyor:

-Sosyal yardımların etkin bir biçimde dağıtılması için, sosyal yardım verilerinin tamamı (Belediyelerce verilenler de dahil olmak üzere) Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemine entegre edilecektir.

(Milyar TL)	2018	2019	2020 Ç1	2020 Ç2	2020 Ç3	Artış %
Merkez Yönetim	1,184,0	1.461,1	1.602,4	1.790,0	2.023,7	70,9
Yerel Yönetim	69,8	74,4	75,4	77,3	82,3	17,9

Bakınız bu iki madde peş peşe yazılmıştır.

Hatırlarsanız Covid 19 salgını çıktığında Belediyeler duraklarda, metrolarda vs bedava maske dağıtımına başlamıştı. Ankara bunu hemen yasaklamış ve 'maskeyi biz bedava dağıtırız' demişti... Ama bedava maskeyi bile dağıtamamışlardı.

Sosyal yardımlarda yerel yönetimler çok önemlidir. Çünkü mahalle mahalle, köy köy kimin ne ihtiyacı olur diye yerel yönetimler daha etkin ulaşır.

Şimdi Ankara bir bakıma diyor ki; benim fakirimi belediyelere kaptırmam. Fakirime ben yardım ederim...

Ankara için fakir ve fakirlik önemli. Çünkü seçim tabloları fakirlik ile oy oranı arasında bir bağ olduğunu gösteriyor.

Şehir merkezlerinde düşen oy oranı, kırsal ve kenar semtlerde düşmediği gibi bazı yerlerde artış bile gösteriyor.

Hatırlayın TÜİK- “Yaşam Memnuniyeti” anket sonuçlarını. Üniversite mezunlarında yaşam memnuniyeti adeta çökerken, lise altı eğitilmişlerde durum öyle kötü değil. Ya da genç nüfusta hem memnuniyet çöküşü yaşanıyor hem de karamsarlık artarken, 45+ yaş üstü çok daha pozitif bakabiliyor.

Burada stok duruma bakmıyoruz, eski yıllara göre değişimlere bakıyoruz.

Mesela 2004-2012 arasında üniversite mezunlarının iyimserliği hakimdi. Ama artık lise altı eğitilmişlerin daha az düşen iyimserliği söz konusu gibi.

İşin belki de en acı tarafı ne biliyor musunuz?

Bir taraftan millettten para toplanacak ama diğer taraftan batık ama yaşaması gereken şirketler kurtarılacak. İyi ama o şirketlerin kim olduğuna kim karar verecek? Tabii ki siyaset... O zaman iktidara uzak olan ama kurtarılması gereken bir şirket kurtarılır mı?

Partiye üye olmayanın işine son veriliyorsa, siz şirket kurtarmada kime öncelik verileceğini sanıyorsunuz?

15 Mart 2021, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Müflis Yunanistan, Türkiye'ye gövde gösterisi yapmak için silaha sarıldı

Tabii ki hiçbir ülkeyi küçük görmemek gerekiyor. Ama bazı ülkeler de gerçek güçlerinin ötesinde bir güçleri varmış gibi davranarak gülünç oluyorlar. Örneğin, gırtlığına kadar borçlu ve ekonomisi iflas etmiş olan Yunanistan'ın, Türkiye'ye karşı askeri güç gösterisi yapmak için silahlanma programı başlatması trajikomik bir davranıştır.

Yunanistan Başbakanı **Miçotakis**, 2020'nin Eylül ayında 11.5 milyar euro'luk savunma programıyla önümüzdeki 5 yıllık dönemde Yunan ordusunun modernizasyonunun hedeflendiğini açıklamıştı.

Bol keseden harcamalar

Buna göre 4 yeni fırkateyn alımı, 4 fırkateynin modernizasyonu, 4 donanma helikopteri, karadan havaya füzeler, İHA alımı, Fransa'dan 18 adet Rafale savaş uçağı alımı ve F-16 savaş uçağı filosunun 2027'ye kadar modernizasyonu planlanıyormuş.

Atina, 24 adet F-35 savaş uçağı satın almak üzere de kasım ayında ABD'ye niyet mektubu göndererek resmi başvuru yapmıştı. Ayrıca tam zamanlı görev yapacak 15 bin profesyonel askerin beş yıl içinde orduya alınması öngörülüyor.

Suudiler de devrede

Galiba bu çabalar da yeterli görülüyor ki Suudi Arabistan'a ait 6 adet F-15SA savaş uçağı, Yunanistan ile Doğu Akdeniz'de tatbikat yapmak için Girit Adası'ndaki Souda Hava Üssü'ne indi. İki ülke, Doğu Akdeniz'de askeri tatbikat düzenleyecek.

Yunanistan Genelkurmay Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, tatbikatın iki hafta süreceğı; tatbikatta hava üstünlüğü, karada ve denizde hedefleri koruma ve saldırı eğitimleri yapılacağı aktarıldı. Bundan aylar önce, BAE'ye ait 4 adet F-16 Blok 60 savaş uçağı da Girit'teki üsse gelerek Yunan Hava Kuvvetleri ile ortak bir tatbikata imza atmıştı.

Erdoğan'ın tepkisi

Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**, cuma namazı sonrası yaptığı açıklamada, "**Suudi Arabistan'ın şu anda Yunanistan'la ortak tatbikata girmesi bizi üzmüştür. Burada yine Suudi Arabistan yetkilileriyle ayrıca görüşeceğiz. Bu böyle olmamalıydı, olmamalıdır diye düşünüyoruz**" demişti.

ABD ile Yunanistan'dan ortak tatbikat

Öte yandan ABD ile Yunanistan da Doğu Akdeniz'de tatbikata giriştiler. Amerikan uçak gemisi USS Dwight D. Eisenhower, Doğu Akdeniz'de Yunan Silahlı Kuvvetleri'ne bağlı firkateynler ve savaş uçaklarıyla ortak tatbikat başlattı. Yuna Hava Kuvvetleri, tatbikattan görüntüleri resmi Twitter hesabından yayınladı.